ПЕРЕДМОВА

Вісімнадцятий номер журналу «Часопис цивілістики» присвячено питанням приведення вітчизняного законодавства у відповідність до європейських стандартів, які знайшли своє вираження у Принципах, Дефініціях і Модельних Правилах Європейського приватного права» – наукового «Проекту загальної довідкової схеми» – Draft Common Frame of Reference (DCFR).

Запровадження Принципів DCFR має сприяти вивченню і розумінню приватного права у країнах – членах ЄС. DCFR розглядається як проект, що може надати ідеям європейського приватного права нове підґрунтя, що підвищує взаєморозуміння і сприяє колективному обговоренню проблем приватного права у Європі.

Харитонов Є.О. та Харитонова О.І. зазначають у спільній статті «Принципи DCFR: сутність та значення для гармонізації цивільного законодавства України з правом ЄС», що у вітчизняній юриспруденції визнається нетотожність понять «принципи приватного права», «принципи цивільного права» та «засади цивільного законодавства». Принципи цивільного права ґрунтуються на принципах приватного права, але не співпадають з ними повністю, оскільки у цивільному праві, на відміну від права приватного, мають місце не лише диспозитивні, але й імперативні елементи (публічні договори, недоговірні зобов'язання, спадкування тощо).

У статті Некіт К.Г. вказується, що у Модельних правилах європейського приватного права (DCFR) знайшло своє відображення визначення трасту, яке розкриває сутність цього інституту в його як континентальному, так і англо-американському розумінні. Разом із тим, авторкою звертається увага на той факт, що модель довірчої власності, запропонована європейськими законодавцями, відрізняється від її англо-американського аналогу. Незважаючи на те, що в обох випадках за допомогою цього інституту досягається одна й та сама мета, реалізація цієї мети забезпечується різними способами.

Аналіз теоретичних питань цивільного права України проводиться у статтях Голубєвої Н.Ю. «Поняття альтернативних зобов'язань за цивільним законодавством України та шляхи удосконалення їх правового регулювання», Спасибо-Фатєєвої І.В. «Види об'єктів цивільних прав», Адамової О.С. «Поняття правової класифікації», Давидової І.В. «Загальні ознаки правочинів, що вчиняються суб'єктами цивільних правовідносин» та ін.

Історичний метод використаний у дослідженнях Гришина Ю.М. «Роль профспілок в процесі становлення та розвитку громадянського суспільства в Україні», Омельчука О.С. «Генеза приватноправової складової житлового права в період перебудови», Смілянець І.П. «Значення сім'ї у Стародавньому Римі», Цибульської О.Ю. «Основні тенденції становлення та розвитку спадкового права України за часів Стародавньої Русі» та ін.

У рубриці «Права інтелектуальної власності» Кізлова О.С. у статті «Особливості застави майнових прав інтелектуальної власності за цивільним законодавством України» акцентує увагу на тому, що предметом застави можуть бути не будь-які майнові права, алишеті, які випливають із зобов'язально-правових відносин. Проблематика права інтелектуальної власності також розглянута у дослідженнях Кирилюк А.В. «Співвідношення авторського та інформаційного права», Якубівського І.Є. «Виникнення майнових прав інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок» та ін.

В цьому номері журналу також впроваджується нова рубрика – «Початок наукового шляху», у якій планується публікувати найбільш вагомі студентські дослідження, що представляють собою певну цінність для розвитку науки, які друкуються за рекомендацією кафедри цивільного права НУ «ОЮА».

Окремо подані рубрики «Зарубіжні зв'язки» та «Наукове життя», у яких відображена діяльність кафедри цивільного права НУ «ОЮА» та її окремих представників, спрямована на пошук проблем у законодавстві та шляхів їх вирішення, впровадження результатів наукових досліджень у практичну діяльність та обмін досвідом із зарубіжними партнерами.

Сподіваємося, що матеріал, поданий у вісімнадцятому номері Науково-практичного журналу «Часопис цивілістики» буде корисним науковим робітникам, практикуючим юристам та усім, хто цікавиться проблемами цивілістики.

Доктор юридичних наук, професор,
академік НАПрН України,
президент Національного університету
«Одеська юридична академія»
Сергій Васильович Ківалов